

ONGERUBRICEERD

De minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**

Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota Voortgangsrapportage High Impact Crimes

Datum

1 november 2024

Onze referentie

5894836

1. Aanleiding

Ieder jaar wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang op de aanpak van high impact crimes (HIC); (online) vermogens- en geweldsdelicten zoals overvallen, aanvallen met explosieven, ram- en plofkraken, mishandelingen en straatroof. De aanpak is een combinatie van preventieve en repressieve maatregelen in nauwe afstemming met publieke en private partners. Gezien de impact van deze delicten op het veiligheidsgevoel in de maatschappij blijft het van belang om de aandacht vast te houden op het voorkomen, het opsporen en het vervolgen van deze delicten en de re-integratie van de daders van deze delicten. Daarnaast wordt ingezet op het voorkomen van (herhaald)slachtofferschap waarmee de weerbaarheid van slachtoffers wordt vergroot.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om de brief te ondertekenen en in te stemmen met verzending van de brief aan de Kamer.

3. Kernpunten

Uw brief bevat de volgende onderdelen:

- De HIC-aanpak
- Cijfermatige ontwikkeling van high impact crimes
- Overkoepelende aanpakken high impact crimes:
 - o Geweld
 - o Offensief tegen Explosies (OTE)
 - o Ram- en plofkraken
 - o Taskforce overvallen

De bijlage bevat de volgende onderdelen:

- Inzetten effectieve interventies
- Ontwikkelingen dadergerichte aanpak
- Ontwikkelingen slachtoffergerichte aanpak
- Ontwikkelingen opsporing en vervolging
- Ontwikkelingen Caribisch deel van het Koninkrijk

4.1.1 Politieke context

- Nederland veilig houden is een topprioriteit van het kabinet. De aanpak van geweld en andere HIC-delicten door een stevige inzet op preventie en opsporing past naadloos binnen het regeerprogramma.

- Begin 2025 zal het actieplan geweld gereed zijn. In dit actieplan komt instrumenteel en expressief geweld in het publieke en semipublieke domein aan de orde. Daarbij wordt geweld in het digitale domein expliciet meegenomen.
- De politiecijfers betreffende HIC-delicten zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022. Dat is een teken dat de aanpak van HIC-delicten werkt. Het verleden leert ons echter dat dit type delicten snel stijgen op het moment dat de aandacht voor preventie, opsporing en vervolging verzwakt. Daarnaast laten slachtofferenquêtes, waaronder de veiligheidsmonitor 2023, zien dat het aantal gewelds- en vermogensdelicten en vernielingen is toegenomen en de onveiligheidsgevoelens binnen de eigen buurt en in het algemeen zijn gestegen ten opzichte van 2021. De ontwrichtende werking van HIC-delicten op slachtoffers en de maatschappij rechtvaardigt een blijvende stevige inzet op preventie, repressie en opsporing.
- Vanuit de kamer is blijvend aandacht voor bewezen kansrijke en effectieve interventies. Dankzij het Kwaliteitskader effectieve interventies kunnen gemeenten en andere partners hun (lokale) HIC-aanpak gericht op jeugd aanscherpen en effectiever te maken.
- Het voorkomen dat jongeren afglijden in de criminaliteit dan wel doorgroeien in de ondermijnende criminaliteit is een speerpunt van het kabinet. De HIC-aanpak is complementair aan de Preventie met Gezag-aanpak.
- Het toegenomen aantal explosies met zware explosieven is onacceptabel. Daarom is naar aanleiding van de motie van de leden Mutluer en Boswijk¹ het Offensief tegen explosies gestart. Nog voor het einde van het jaar komt het Offensief tegen explosies bijeen.²

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Datum
1 november 2024

Onze referentie
5894836

4.1.2 Moties en toezeggingen

In deze voortgangsrapportage wordt opvolging gegeven aan een aantal moties en toezeggingen:

- De motie van de leden Ellian en Verkuijlen verzoekt de regering om te verkennen hoe een effectieve gedragsinterventie voor jongeren onder de 12 die zich ernstig normoverschrijdend gedragen kan worden vormgegeven. De bevindingen uit het onderzoeksrapport van het WODC naar vroegtijdig ingrijpen op antisociaal gedrag bij 0-15 jarigen³ sluiten nauw aan bij de huidige aanpak preventie van jeugdcriminaliteit waarbij we maatregelen en interventies ook preventief inzetten, nog voordat er sprake is van delict gedrag. U blijft inzetten op het stimuleren van de inzet van kansrijke en bewezen effectieve interventies. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de motie.
- Voormalig lid Raemakers verzocht u te inventariseren hoe goede ervaringen met stichtingen en/of organisaties die gespecialiseerd zijn in jeugdcriminaliteit breder ingezet kunnen worden om de werkdruk van leraren te ontlasten.⁴ Onder het kopje 'Verlaging werkdruk leraren' in de bijlage wordt de motie afgedaan.
- Tijdens het Commissiedebat Justitiële Jeugd op 5 september 2024 vroeg het lid Dral (VVD) om een overzicht van het aantal actieve RIO's, alsmede

¹ Kamerstukken II, 2023–2024, 36 410 VI, nr. 45.

² Kamerstukken II, 2023–2024, 28 684, nr. 740.

³ Vroegtijdig ingrijpen op antisociaal gedrag 0-15 jarigen: 'wat als je het de praktijk vraagt?', WODC rapport, december 2023.

⁴ Kamerstukken II, vergaderjaar 2023–2024, 36 261, nr. 5.

een eerste indicatie van de effecten hiervan. Onder het kopje 'Re-integratie officier' in de bijlage wordt hier opvolging aan gegeven.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

4.2 Financiële overwegingen

De voortgangsrapportage beschrijft een voortzetting van bestaand beleid binnen de financiële kaders die hiervoor zijn bestemd. Deze voortgangsrapportage bevat geen beleid dat financiële consequenties tot gevolg heeft.

Datum
1 november 2024

Onze referentie
5894836

4.3 Juridische overwegingen

De voortgangsrapportage beschrijft een voortzetting van bestaand beleid binnen de huidige juridische kaders. Deze voortgangsrapportage heeft geen nieuwe juridische consequenties. Wel wordt de voortgang op een aantal wetstrajecten geschetst die raken aan de aanpak van high impact crimes.

- De effectevaluatie van de Wet middelenonderzoek bij geweldplegers is in uitvoering en volgt naar verwachting in het laatste kwartaal van 2024.
- Het wetgevingstraject betreffende de inzet van de Alcoholmeter als controlemiddel om toezicht te houden op de naleving van een alcoholverbod loopt.
- Met de voorgenomen wijziging van de artikelen 437 en 437ter van het Wetboek van Strafrecht wordt het gebruik van het Digitaal Opkopers Register en Digitaal Opkopers Loket landelijk bij wet verplicht gesteld. Het wetsvoorstel ligt ter plenaire behandeling voor bij de Tweede Kamer.
- In 2024 is de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS) door de Eerste Kamer aangenomen. De WGS maakt duidelijk onder welke strikte voorwaarden informatie kan worden verwerkt binnen vier bestaande samenwerkingsverbanden waaronder het Zorg- en Veiligheidshuis. Persoonsgegevens worden met deze wet beter beschermd. Tegelijk wordt met deze wet voorkomen dat instanties onnodig een onvolledig, versnipperd of verkokerd beeld hebben in de aanpak van problematiek.

4.4 Krachtenveld

- Voor een effectieve HIC-aanpak is samenwerking tussen publieke en private partners van cruciaal belang. Ook gemeenten spelen vanwege de lokale context een cruciale rol. Binnen de keten wordt nauw samengewerkt met justitiepartners, met name OM en politie spelen hierbij een belangrijke rol. Daarnaast wordt bij concrete maatregelen nauw samengewerkt met brancheverenigingen als Koninklijke Horeca Nederland. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CVV), het Platform Veilig Ondernemen en de VNG zijn belangrijke partners voor ontwikkeling en implementatie van beleid, maatregelen en interventies in het lokaal domein.
- Bij het voorkomen van daderschap zijn diverse ministeries betrokken o.a. VWS, BZK, SZW en OCW.
- Voor wetenschappelijk onderzoek wordt voornamelijk het WODC benut, maar ook andere onderzoeksbureaus/consultants werken aan de onderbouwing en het toetsen van maatregelen. Het Nederlands Jeugdinstituut beoordeelt of en in welke mate interventies effectief zijn.

4.5 Strategie

- Begin 2025 zal het plan van aanpak instrumenteel en expressief geweld in het publieke en semipublieke domein naar de Kamer worden gestuurd.

- In de laatste maanden van 2024 en in 2025 de aanpak van high impact crimes continueren. Daarnaast inzetten op de borging van kansrijke of effectieve interventies.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

4.6 Uitvoering

Deze voortgangsrapportage bevat geen besluitvorming waar een nieuw uitvoeringstraject voor nodig is. Op lokaal/regionaal/sectoraal niveau vindt uitvoering van separate maatregelen en interventies plaats in samenspraak met de betrokkenen. De aanpak van high impact crimes past naadloos binnen het regeerprogramma.

Datum
1 november 2024

Onze referentie
5894836

4.7 Implementatie

Deze voortgangsrapportage bevat geen besluitvorming (waar een nieuw implementatietraject voor nodig is). Op sommige onderdelen zijn separaat implementatietrajecten (bijvoorbeeld op lokaal niveau).

4.8 Communicatie

De daadkrachtige aanpak van high impact crimes is een speerpunt van uw beleid.

5 Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.